

A2.11 służby ratunkowe

- Znaj nazwy służb ratunkowych w Twoim nowym kraju.
- Dzwonienie i doradzanie w sytuacjach awaryjnych.

Policja	<i>(Policía)</i>	Zagrożenie	<i>(Peligro / Amenaza)</i>
Straż pożarna	<i>(Bomberos)</i>	Wzywać pomoc	<i>(Pedir ayuda / Solicitar ayuda)</i>
Pogotowie	<i>(Servicio de emergencias / Ambulancias)</i>	Udzielić pierwszej pomocy	<i>(Prestar primeros auxilios)</i>
Ratownik	<i>(Rescatista / Socorrista)</i>	Ranny / Ranna	<i>(Herido / Herida)</i>
Numer alarmowy 112	<i>(Número de emergencia 112)</i>	Ewakuacja	<i>(Evacuación)</i>
Pomocy!	<i>(¡Auxilio! / ¡Socorro!)</i>	Wołać	<i>(Llamar / Gritar)</i>
Zabrać do szpitala	<i>(Llevar al hospital)</i>	Ofiara	<i>(Víctima)</i>

1. Escanea el código QR para ver el vídeo, o lee el texto. (QR: Audio)

Gdy masz wypadek za granicą, najpierw zabezpiecz **miejsce wypadku**. Jeśli są **ranni**, od razu **wzywaj pomoc** i zadzwoń na numery alarmowe. Zrób zdjęcia samochodów i miejsca zdarzenia, a *nagle* po zdarzeniu pamiętaj o zgłoszeniu sprawy na **policję** w wielu krajach. Idź do lekarza i zachowaj rachunki. Sprawdź **polisę**, bo EKUZ nie pokrywa transportu do Polski.

*Quando tienes un accidente en el extranjero, primero asegúra el **lugar del accidente**. Si hay **heridos, llama a ayuda de inmediato** y llama a los números de emergencia. Toma fotos de los coches y del lugar del incidente, y de inmediato después del suceso recuerda notificar el caso a la **policía** en muchos países. Ve al médico y conserva los recibos. Revisa la **póliza**, porque la EKUZ no cubre el transporte a Polonia.*

1. Co trzeba zrobić, jeśli ktoś jest ranny?
  - a. Zadzwonić po pomoc.
  - b. Zrobić zakupy w aptece i wrócić do hotelu.
  - c. Naprawić samochód na miejscu.
  - d. Pojechać dalej bez zatrzymania.
2. Co może być konieczne w Niemczech i we Włoszech po wypadku?
  - a. Oddać prawo jazdy w hotelu.
  - b. Napisać e-mail do firmy ubezpieczeniowej przed rozmową z policją.
  - c. Zgłosić wypadek policji.
  - d. Zadzwonić do banku.

1-a 2-c

2. Gramática: Expresiones de tiempo en pasado: zwykle, nagle...

Las expresiones temporales ayudan a reconocer el aspecto del verbo, porque indican si la acción era repetitiva o duraba en el tiempo (aspecto imperfectivo), o si ocurrió una sola vez y quedó terminada (aspecto perfectivo).

1. Usamos el aspecto imperfectivo cuando la acción duró un tiempo o se repetía en el pasado.
2. Usamos el aspecto perfectivo cuando la acción se terminó o cuando se realizó solo una vez.

Aspekt niedokonany (*Aspecto imperfectivo*)

Aspekt dokonany (*Aspecto perfectivo*)

Aspekt niedokonany lub dokonany (*Aspecto imperfectivo o perfectivo*)

Przez cały tydzień pracowaliśmy nad ważnym projektem. (*Toda la semana trabajamos en un proyecto importante.*)

Nagle samochód uderzył w drzewo. (*De repente el coche chocó contra un árbol.*)

Nigdy nie spóźniłem się do pracy. (*Nunca llegué tarde al trabajo.*)

Często wzywaliśmy policję do naszych sąsiadów. (*A menudo llamábamos a la policía por nuestros vecinos.*)

Wreszcie zamieszkaliśmy bliżej centrum. (*Por fin nos mudamos más cerca del centro.*)

Podczas remontu mieszkaliśmy u rodziców. (*Durante la reforma vivíamos en casa de mis padres.*)

Dawniej pracowałem jako ratownik. (*Antes trabajaba como socorrista.*)

Pogotowie **w końcu** przyjechało. (*La ambulancia por fin llegó.*)

Ostatni raz widziałam cię trzy lata temu. (*La última vez te vi hace tres años.*)

Co godzinę wychodził na papierosa. (*Cada hora salía a fumar un cigarrillo.*)

Pewnego dnia postanowiłem dołączyć do straży pożarnej. (*Un día decidí unirme a los bomberos.*)

Podczas interwencji policja zamknęła całą ulicę. (*Durante la intervención la policía cerró toda la calle.*)

Zmienialiśmy samochód **co dwa lata**. (*Cambiábamos de coche cada dos años.*)

W pewnym momencie ktoś krzyknął „Pomocy!”. (*En un momento dado alguien gritó «¡Ayuda!».*)

1. _____ ktoś krzyknął „Pomocy!” i wszyscy pobiegli w stronę ulicy. (*De repente alguien gritó «¡Ayuda!» y todos corrieron hacia la calle.*)
 a. Przez cały tydzień   b. Zwykle   c. Nagle   d. Często
2. _____ czekaliśmy na pogotowie pod blokiem. (*Durante toda la tarde estuvimos esperando a la ambulancia debajo del bloque de pisos.*)
 a. Przez cały wieczór   b. Wreszcie   c. Ostatni raz   d. Nagle

1. Nagle 2. Przez cały wieczór

Reescribe las frases (QR: IA+)

1. (Przez cały tydzień) ___ pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek.

(Durante toda la semana trabajé en el informe, porque teníamos muchas correcciones.)

2. (Nagle) ___ autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę.

(De repente el autobús se fue y tuve que tomar un taxi.)

3. (Często) ___ dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

(A menudo llamábamos a la línea de atención, porque el sistema a menudo no funcionaba.)

1. Przez cały tydzień pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek. **2.** Nagle autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę. **3.** Często dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

3. Ejercicios

1. Relaciona los elementos que tienen un significado relacionado.

a. Numer alarmowy 112	1. karetka pogotowia
b. Wzywać pomoc	2. prosić o pomoc telefonicznie
c. Udzielić pierwszej pomocy	3. telefon alarmowy 112
d. Pogotowie	4. pomoc rannej osobie

a-3 b-2 c-4 d-1

2. Comunicado de la comunidad de vecinos: números de emergencia y avisos (QR: Audio)

Rellena los huecos: wołał, 112, Policję, pogotowie, nagle, straż pożarną, zagrożenie

W razie wypadku na klatce schodowej lub na parkingu osiedlowym dzwoń pod numer (1) _____ . Jeśli jest pożar, wzywaj (2) _____ , a gdy ktoś jest ranny - (3) _____ . (4) _____ wzywaj także przy agresji lub kradzieży. Podaj dokładny adres, piętro i krótko opisz (5) _____ .

Wczoraj wieczorem (6) _____ zadymiło się w piwnicy. Jeden sąsiad (7) _____ o pomoc, bo nie mógł znaleźć wyjścia, a inny udzielił pierwszej pomocy osobie, która się przewróciła. Ratownik zabrał ranną do szpitala. Prosimy nie blokować wjazdu służbom.

En caso de accidente en la escalera o en el aparcamiento del barrio, llama al número 112. Si hay un incendio, llama a los bomberos, y si alguien está herido, a la ambulancia. Llama también a la policía en caso de agresión o robo. Da la dirección exacta, el piso y describe brevemente el peligro.

Anoche, de repente se llenó de humo el sótano. Un vecino pedía ayuda porque no podía encontrar la salida, y otro dio primeros auxilios a la persona que se cayó. El socorrista llevó a la herida al hospital. Por favor, no bloqueen la entrada a los servicios de emergencia.

(1) 112, (2) straż pożarną, (3) pogotowie, (4) Policję, (5) zagrożenie, (6) nagle, (7) wołał

1. Co trzeba powiedzieć przez telefon, gdy wzywasz pomoc na osiedlu i jakie służby są potrzebne w sytuacjach: pożaru i kradzieży?

3. Escucha el fragmento de audio y elige la respuesta correcta. (QR: Audio)

Verdadero Falso

1. Osoba mówiąca zadzwoniła pod 112, ponieważ wyczuła dym i podejrzewała pożar.	☐	☐
2. Dyspozytor kazał mieszkańcom zostać w mieszkaniach i nie wychodzić na klatkę schodową.	☐	☐
3. Ratownik z pogotowia udzielił pomocy rannej osobie i przewiózł ją do szpitala.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Elige la solución correcta

1. Wczoraj w pracy nagle _____ telefon z _____ numeru 112.
(Ayer en el trabajo de repente tuve una llamada del número 112.)
a. mam   b. miałem   c. mieliśmy   d. miałam
  2. Dawniej _____ ratownikiem i zwykle pomagałem przy drobnych wypadkach.
(Antes era socorrista y normalmente ayudaba en accidentes menores.)
a. byłem   b. byliśmy   c. byłam   d. jestem
  3. Podczas festynu często _____ osobom rannym, zanim przyjechało pogotowie.
(Durante la fiesta del pueblo a menudo ayudaba a las personas heridas, antes de que llegara la ambulancia.)
a. pomagałam   b. pomagałem   c. pomogłem   d. pomagali
1. miałem 2. byłem 3. pomagałem

5. Juego de rol - diálogos (QR: Audio)

Wypadek na skrzyżowaniu

Świadek wypadku: *Pomocy! Na skrzyżowaniu Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej był wypadek. (¡Ayuda! En el cruce de Marszałkowska y Świętokrzyska hubo un accidente.)*

Operator 112: *Proszę się uspokoić. Czy są ranni? Ile osób i czy widzi pan jakieś niebezpieczeństwo, na przykład ogień lub wyciek paliwa? (Por favor, mantenga la calma. ¿Hay heridos? ¿Cuántas personas y ve algún peligro, por ejemplo fuego o una fuga de combustible?)*

Świadek wypadku: *Tak, jedna osoba jest ranna, leży przy aucie i może być nieprzytomna. Widać wyciek płynu spod jednego z samochodów. (Sí, una persona está herida, está tumbada junto al coche y puede estar inconsciente. Se ve una fuga de líquido debajo de uno de los coches.)*

Operator 112: *Dobrze, wysłałam pogotowie i policję. Proszę nie ruszać rannego, chyba że zagraża mu pożar - w takim wypadku proszę go bezpiecznie odstąpić i wołać ratowników. (Bien, envío una ambulancia y a la policía. Por favor no mueva al herido, a menos que esté en peligro por un incendio; en ese caso, por favor póngalo a salvo y llame a los socorristas.)*

Świadek wypadku: *Zostaję na miejscu i będę czekać na służby. Czy mam komuś jeszcze pomóc? (Me quedo en el lugar y esperaré a los servicios. ¿Debo ayudar a alguien más?)*

1. Jakie służby wzywa świadek i dlaczego?
-

6. Hablar: traducir y responder (QR: IA+)

Nagle zobaczyłem/zobaczyłam, że... / Zadzwoiłem/Zadzwoiłam pod numer 112 i powiedziałem/powiedziałam, że... / Zwykle w takiej sytuacji wzywam pomoc i czekam na ratowników.

1. Jesteś świadkiem wypadku na ulicy w Polsce — co robisz najpierw i jaki numer alarmowy wybierasz?

---

2. Opowiedz krótko o sytuacji, kiedy nagle ktoś źle się poczuł i trzeba było wezwać pomoc - co się stało i jak zareagowaliście?

---

7. Escritura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć, to Michał z 3. piętra. Jestem pod blokiem. **Nagle** rowerzysta przewrócił się przy przejściu i chyba ma rozbity głowę. Jest przytomny, ale krwawi i mówi, że kręci mu się w głowie. Ktoś krzyknął „**Pomocy!**”. Ja nie wiem, czy dzwonić na **112** czy od razu na **pogotowie**. Możesz mi szybko napisać, co robić? I czy mamy **wezwać policję**?

Escribe una respuesta adecuada: *Na twoim miejscu od razu zadzwonił(a)bym na 112 i powiedział(a), że... / Jeśli jest ranny i krwawi, niech ktoś... / Jeśli zrobiło się niebezpiecznie, lepiej...*

Verbos importantes

Mieć (*tener*)

Być (*ser*)

Pomagać (*ayudar*)

Wołać (*llamar*)

ja	miałem/miałam	byłem/byłam	pomagałem/pomagałam	wołałem/wołałam
ty	miałeś/miałaś	byłeś/byłaś	pomagałeś/pomagałaś	wołałeś/wołałaś
on/ona/ono	miał/miała/miało	był/była/było	pomagał/pomagała/pomagało	wołał/wołała/wołało
my	mieliśmy/miałyśmy	byliśmy/byłyśmy	pomagaliśmy/pomagałyśmy	wołaliśmy/wołałyśmy
wy	mieście/miałyście	byliście/byłyście	pomagaliście/pomagałyście	wołaliście/wołałyście
oni/one	mieli/miały	byli/były	pomagali/pomagały	wołali/wołały